

Osnovna šola Gornja Radgona, Prežihova 1, 9250 Gornja Radgona

IZBIRNI PREDMETI

(Podružnična šola – NIS)

za šolsko leto 2024/25

Maj, 2024

Spoštovani starši/dragi učenci,

šola poleg obveznega programa izvaja tudi pouk izbirnih predmetov.

IZBIRNI PREDMETI

V 7., 8. in 9. razredu lahko učenci izberejo **eno uro pouka izbirnih predmetov tedensko**.

Šola ponuja predmete iz dveh sklopov, in sicer iz družboslovno-humanističnega in naravoslovno-tehničnega področja. Glede na izvajanje ločimo triletne (lahko tudi krajše) in enoletne predmete. Predmetov, ki so enoletni in so jih učenci že obiskovali, si ponovno ne morejo izbrati.

Vsi izbirni predmeti se izvajajo po eno uro na teden.

Od ponujenih izbirnih predmetov bo šola izvajala le tiste, za katere se bo odločilo zadostno število učencev. Učenci morajo zato v prijavnici zapisati tudi nadomestne predmete, za primer, če se izbirni predmet, za katerega so se najprej odločili, ne bi izvajal.

Obisk pouka izbirnih predmetov je obvezen. Učenci pri izbranem predmetu pridobijo oceno, ki je enakovredna ostalim ocenam in se zapiše v spričevalo. Prav tako so starši dolžni opravičiti odsotnost od pouka izbranega izbirnega predmeta.

Učenci 7., 8. in 9. razreda, ki obiskujejo glasbeno šolo z javno veljavnim programom, lahko **namesto pouka obveznih izbirnih predmetov uveljavlja glasbeno šolo**. Učenci, ki bi želeli uveljavljati glasbeno šolo, morajo poleg prijavnice prinesti izpolnjeno vlogo za uveljavljanje pravice do oprostitve pouka obveznih izbirnih predmetov v osnovni šoli, ki jo najdete na spletni strani šole ([Vloge in ankete](#)). O oprostitvi odloča ravnatelj šole. **Potrdilo o vpisu v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto je potrebno posredovati po junjskem roku za vpis v glasbeno šolo, oziroma najkasneje do 30. 9. 2024.**

Učenci naj pri izbiri upoštevajo svoja zanimanja, sposobnosti in močna področja. Predstavitve predmetov si lahko preberejo v spletni publikaciji oziroma dodatne informacije poiščejo pri učitelju, učni načrti predmetov pa so objavljeni na spletni strani [Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije](#).

O izbiri bodo učenci in starši obveščeni pred koncem šolskega leta.

V septembru imajo učenci še čas za popravek svoje izbire. V tem primeru se lahko vključijo v skupino, kjer je še prostor in je izbira usklajena z njihovim urnikom. **Po 30. 9. 2024 prestopi in odjave od izbranega predmeta niso več možni.**

Rokovnik:

Maj: učenci oz. njihovi starši/zakoniti zastopniki dobijo na elektronski naslov navodila za prijavo na izbirne predmete in skupaj opravijo izbor preko portala Lo.Polis (<https://www.lopolis.si/>) ali izpolnijo priloženo spletno prijavnico in jo v e-obliki posredujejo na dogovorjen elektronski naslov.

Maj, junij: oblikovanje skupin.

Junij: učenci oz. njihovi starši/zakoniti zastopniki prejmejo obvestilo o izbranih izbirnih predmetih, ki se bodo izvajali v naslednjem šolskem letu.

September: čas za »popravek« svoje izbire, vendar so spremembe možne le v okviru oblikovanih skupin in v skladu z normativi, ki veljajo za določeno skupino.

Konec septembra: zaključek postopka – spremembe niso več možne.

Ponujeni izbirni predmeti (NIS – 7., 8., 9. razred)

- [Obdelava gradiv: les, umetne snovi, kovine](#)
- [Likovno snovanje](#)
- [Računalništvo: urejanje besedil, multimedija, računalniška omrežja](#)
- [Šport: šport za zdravje, šport za sprostitev, izbrani šport](#)
- [Slovenščina: gledališki klub](#)
- [Prehrana in načini prehranjevanja](#)

Obdelava gradiv: les, umetne snovi, kovine

Izbirni predmeti obdelava gradiv omogočajo učencem poglobitev in sintezo nekaterih temeljnih znanj s področja tehnike in tehnologije, naravoslovja, okoljske vzgoje in drugih. Ponuja jim nova spoznanja o tehnoloških in drugih lastnostih posameznih gradiv in praktična znanja pri uporabi orodij za njihovo obdelavo. Vsebinsko so programi posameznega razreda prilagojeni otrokovim sposobnostim. Zajemajo poznavanje, analizo in uporabo gradiv, ki jih učenec v predvideni starosti že lahko obdeluje.

Učenci spoznavajo gradiva ob oblikovanju in izdelavi predmetov. Na ta način spoznavajo principe oblikovanja, načrtovanja, obdelovalne postopke, ugotavljajo lastnosti gradiv, izbirajo ustrezna orodja in stroje. Svoj izdelek primerjajo z izdelki sošolcev in podobnimi, ki so profesionalno izdelani. Ovrednotijo funkcionalnost in estetsko vrednost svojega izdelka. Izračunajo vrednost in določijo ceno izdelka ter ocenijo možnosti za prodajo. Ob obdelavi gradiv, se naučijo tudi pravilno poimenovati in varno uporabljati posamezna orodja, stroje, lepila, premaze in spojne elemente. Ob načrtovanju si krepijo ustvarjalno samozavest, prostorske predstave, zbirajo in uporabljajo pridobljena znanja z različnih področij. Ob izdelavi se učenci navajajo na delo v skupini (sodelovanje, razdeljevanje vlog, prevzem odgovornosti, nudenje pomoči in prednosti, uveljavljanje svoje zamisli ...). Pridobijo si izkušnje iz resničnega sveta, urijsko motoriko rok in telesa. Z uspešnim delom in končanim izdelkom oblikujejo pozitivno samopodobo.

Pri predmetu **obdelava gradiv – les** učenci napravijo sintezo znanj in veščin s področja obdelave gradiv, ki so jih pridobili v 6. razredu pri predmetu tehnika in tehnologija in v nižjih razredih. Osnovno gradivo za izdelavo predmetov je les, ki ga kombiniramo z drugimi: papirna gradiva, usnje, slama, mehka žica ipd. Orodja in obdelovalni postopki so praviloma ročni. Od strojev uporabijo le vibracijsko žago, električni vrtni stroj in tračni ali kolutni brusilnik. Učenci spoznajo nekatere nove obdelovalne postopke (prebijanje, kaširanje ...). V učne enote so vključeni elementi ekonomike, organizacije dela in planiranja proizvodnje. Izdelki so uporabni. Pri delu učenci samostojno uporabljajo priročnike in druge vire informacij. Iščejo lastne rešitve pri konstruiranju predmetov, določanju delovnih postopkov ter organizaciji delovnega mesta in proizvodnega procesa.

Pri predmetu **obdelava gradiv – umetne snovi** učenci obdelujejo predvsem umetne snovi, z njimi pa še druga gradiva, ki so potrebna za izdelavo predmetov, kot so: usnje, tekstil, slama, papirna in lesna gradiva, lahko pa tudi mehkejša kovinska gradiva v obliki pločevine in žice. Pri izdelavi predmetov lahko učenci uporabijo tudi električni spajkalnik in grelnik z vročim zrakom. Poleg obrtniškega učenci spoznajo tudi industrijski način proizvodnje. Pri delu samostojno uporabljajo priročnike in druge vire informacij. Iščejo lastne rešitve pri konstruiranju predmetov ter sodelujejo pri organizaciji delovnega

mesta in proizvodnega procesa. Konstruirajo in oblikujejo uporabne in dekorativne predmete tako, da uporabijo znanja, ki so jih pridobili pri predmetu tehnika in tehnologija ter znanja iz naravoslovnih predmetov (fizika, kemija, geografija itd.). V učne enote so vključeni elementi organizacije dela, planiranja proizvodnje in ekonomike.

Pri predmetu **obdelava gradiv – kovine** so učenci dovolj zreli, da se lotijo struženja lesa ali trše umetne snovi na ročni lesni stružnici. Spoznajo jeklo in ga preoblikujejo s hladnim kovanjem. Lahko ga tudi termično obdelajo. Spoznajo emajliranje ali podobno površinsko zaščito s pečenjem v peči. Izdelki morajo vsebovati sintezo znanj, ki so jih pridobili pri tehniki in tehnologiji z znanji drugih naravoslovnih pa tudi družboslovnih predmetov. Učenci se seznanjajo s poklici v tehničnih panogah obrti in industrije. V učne enote so vključeni elementi ekonomike, organizacije dela in planiranja proizvodnje. Pri delu samostojno uporabljajo priročnike in druge vire informacij. Učenci pri delu iščejo lastne rešitve pri konstrukciji predmetov, določanju delovnih postopkov ter organizaciji delovnega mesta in proizvodnega procesa. Spoznajo nekatere tipične primere obdelovalnih strojev in način njihovega krmiljenja. Pomemben je prestop na višjo raven pri načrtovanju izdelka. Upoštevajo tudi kulturna, etnološka in ekološka izhodišča.

Časovni obseg

Predmeti obdelave gradiv so samostojni enoletni predmeti. Učenci 7. razreda lahko izberejo obdelava gradiv – les, učenci 8. razreda obdelava gradiv – umetne snovi in učenci 9. razreda obdelava gradiv – kovine.

Predmeti se izvajajo eno uro tedensko oziroma dve uri tedensko vsaki drugi teden.

Likovno snovanje

Izbirni predmet likovno snovanje dopolnjuje vsebine rednega predmeta likovna umetnost. Na kognitivni ravni razgrajuje vidni svet, na izrazni pa ga likovno oblikuje. Z likovnim prakticiranjem učenci poglobljajo razumevanje prostora, izražajo občutja, oblikujejo stališča in vrednote in razvijajo ročne spretnosti. Vsebine predmeta so po posameznih likovnih področjih zasnovane na temeljnih likovnih pojmi, ki jih učenci pridobivajo in poglobljajo glede na svoje zmogljivosti. Povezujejo pojme iz likovne teorije, zgodovine umetnosti in likovne tehnologije.

Celotna dejavnost predmeta temelji na zagotavljanju materialnih in konceptualnih pogojev za razvoj učenčeve likovne ustvarjalnosti. Predstavlja nadaljevanje in usmerjanje likovnega raziskovanja sveta, odkrivanje posebnosti likovnega izražanja in njeno nadgrajevanje ter poglobljanje posluha tako za likovna dela umetnikov kakor tudi uporabnih predmetov ter likovne problematike v okolju. Pomemben cilj predmeta je priprava učenca za sodelovanje v kulturnem življenju ožjega in širšega okolja in razumevanje sodobne vizualne komunikacije.

Ob komunikaciji in interakciji z učiteljem pri teoretičnem in praktičnem delu učenci razvijajo občutljivost zaznavanja, likovno ustvarjalno mišljenje, čustva in gibalno občutljivost, natančno zaznavanje, vizualni spomin, domišljijo in motorično spretnost. Gre za kompleksno sodelovanje in prepletanje ustvarjalnih in likovnih dejavnikov učencev. Učenci tako svojstveno vizualizirajo misli in občutja – sproščeno in ustvarjalno osmišljajo praktično delo.

V 7. razredu (Likovno snovanje I) načrtovana področja risanje, slikanje in kiparstvo zaokrožajo vsebine likovnih nalog tako, da lahko učenci končajo eno leto trajajoči program, ki je namenjen predvsem razvoju likovnih zmožnosti in razvoju ustvarjalnosti. Lahko pa tudi nadaljujejo likovno izobraževanje.

V 8. razredu (Likovno snovanje II) jim reševanje likovnih nalog z likovnih področij risanje, slikanje, grafika, prostorsko oblikovanje in kombinirana likovna področja omogoča poglobljen razvoj zmožnosti opazovanja predmetov in prostora, tridimenzionalnega oblikovanja ter pravilnega upodabljanja na dvodimenzionalni ploskvi.

V 9. razredu (Likovno snovanje III) so učenci, ki so v 7. in 8. razredu izbrali likovno snovanje, sposobni samostojneje združevati likovna spoznanja na teoretičnem in praktičnem področju iz vsebin risanja, kiparstva, prostorskega oblikovanja in vizualnih komunikacij ter eksperimentirati s sodobnimi načini oblikovanja. Učenci razširijo likovna spoznanja o drugačnih načinih likovnega izražanja, o povezovanju likovnega izražanja s problemi sodobne družbe, o sodobnih principih in pristopih k likovnemu izražanju. Učenci tako pridobijo osnovni vpogled v sodobna likovna dogajanja in iščejo nove izrazne možnosti.

Časovni obseg

Predmet likovno snovanje je eno, dve ali tri leta trajajoči predmet. Učenci 7. razreda lahko izberejo likovno snovanje I, učenci 8. razreda likovno snovanje II in učenci 9. razreda likovno snovanje III.

Izbira likovnega snovanja II ni vezana na predhodno izbiro likovnega snovanja I, prav tako pa izbira likovnega snovanja III ni vezana na predhodno izbiro likovnega snovanja II in likovnega snovanja I.

Predmet se izvaja eno uro tedensko oziroma dve uri tedensko vsaki drugi teden.

Računalništvo: urejanje besedil (7. razred), **multimedija** (8. razred), **računalniška omrežja** (9. razred)

Računalništvo je predmet, ki učencem omogoča pridobitev osnovnih kompetenc za življenje v digitalni družbi. Digitalne kompetence so v sodobnem svetu nujno potrebne za opravljanje vsakdanjih opravil tako v poklicnem kot tudi zasebnem življenju posameznika, zato učenci pri predmetu poglobijo že pridobljena znanja ter pridobijo nova znanja in spretnosti.

Spoznavanje in razumevanje osnovnih zakonitosti računalništva se prepleta z metodami neposrednega dela z računalniki. Učenci spoznavajo pomen in vlogo računalnika v sodobni družbi. Pri tem z njim iščejo, zbirajo, obdelajo, oblikujejo, predstavijo in vrednotijo aktualne informacije, ki jih zanimajo pri delu doma, v šoli in pri zabavi.

Pri predmetu učenci in učenke:

- ✓ pridobivajo temeljna znanja, spretnosti in navade za učinkovito in uspešno uporabo sodobne računalniške tehnologije za življenje v sodobni digitalni družbi;
- ✓ razvijajo sistematičnost, samostojnost, ustvarjalnost in kreativnost pri delu z računalnikom;
- ✓ razvijajo komunikacijske zmožnosti in spretnosti s pomočjo digitalnih orodij, v digitalnem okolju;
- ✓ razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenščini tako, da usvajajo in ustrezno uporabljajo osnovno besedišče strokovnega področja, vezanega na rabo računalnika in spletnega okolja;
- ✓ pridobivajo in razvijajo sposobnost samostojnega reševanja enostavnih problemov s pomočjo računalniškega mišljenja;
- ✓ pridobivajo spretnosti izobraževanja z računalniško tehnologijo;
- ✓ razvijajo digitalne kompetence, ki prispevajo k širšim, prenosljivim kompetencam.

Časovni obseg

Predmet računalništvo je triletni predmet (7. razred – urejanje besedil, 8. razred – multimedija in 9. razred – računalniška omrežja), lahko tudi krajši.

Učni načrt in njegovo izvajanje omogočata učencem, da smiselno izberejo predmet tudi le za leto ali dve, čeprav je njegov namen celoviteje uresničen le v triletnem obsegu.

Predmet se izvaja eno uro tedensko oziroma dve uri tedensko vsaki drugi teden.

Šport: šport za zdravje (7. razred), šport za sprostitev (8. razred), izbrani šport (9. razred)

Namen enoletnih predmetov **šport za zdravje** in **šport za sprostitev** je spoznavanje novih športov, ki jih v obveznem šolskem programu ni mogoče izvajati, so pa z vidika športno-rekreativnih učinkov pomembni za kakovostno preživljanje prostega časa v vseh življenjskih obdobjih. Vsebine omogočajo spoznavanje različnih vplivov gibalnih dejavnosti na zdravje in dobro počutje, razumevanje pomena telesne in duševne sprostitve, nadomeščanje negativnih učinkov sodobnega življenja ter pridobivanje znanj, ki učencem omogočajo, da si v prostem času izberejo sebi primerne športne vsebine in obremenitve. Namen programa je približati šport učenčevim potrebam, interesom in željam, omogočiti spoznavanje novih športov in poudariti razvedrilni ter sprostilni značaj športa. Telesna aktivnost deluje vzpodbudno na razvoj, krepi duševno ravnovesje, izboljša kakovost življenja in premaguje socialno izolacijo.

Namen enoletnega predmeta **izbrani šport** je poglobljanje vsebin določenega športa. Namenjen je vsem učencem, ne le tistim, ki se z izbranim športom ukvarjajo že pri interesnih dejavnostih v šoli ali zunaj nje. Šola ponudi enega od športov osnovnega programa: atletiko, gimnastiko z ritmično izraznostjo, ples, košarko, odbojko, roket, nogomet ali plavanje.

Primerno izbrane vsebine, ustrezne metode in oblike dela pomagajo učencem, da bolje razumejo in dajo smisel učinkom športa, hkrati pa se psihično sprostijo. Učenci si oblikujejo stališča in vrednotni odnos do športa kot kulturne sestavine človekovega življenja. K celostnemu razumevanju športa in njegovih učinkov pripomore tudi povezovanje z vsebinami drugih predmetov (naravoslovje, biologija, kemija, fizika, geografija, zgodovina, slovenščina, državljanska kultura in etika, glasbena umetnost).

Časovni obseg

Športni predmeti so samostojni enoletni predmeti. Učenci 7. razreda lahko izberejo šport za zdravje, učenci 8. razreda šport za sprostitev in učenci 9. razreda izbrani šport.

Predmeti se izvajajo eno uro tedensko oziroma dve uri tedensko vsaki drugi teden.

Slovenščina: gledališki klub

Izbirni predmet gledališki klub pogloblja in razširja sposobnosti in znanja v okviru predmeta slovenščina.

Povezuje pa se tudi z drugimi predmeti, predvsem z likovno in glasbeno umetnostjo in tehniko.

Predmet izhaja iz vsebin dramske vzgoje pri pouku književnosti v šoli, vendar jih dopolnjuje z novimi vsebinami in besedili. Poleg ustvarjalnih gledaliških dejavnosti je predmet povezan tudi s spoznavanjem aktualnih dogodkov v slovenskih gledališčih.

Predmet nima namena oblikovati celovite gledališke predstave (kot dramski krožek), pač pa spoznavati značilnosti drame in gledališča z aktivno gledališko vzgojo učencev. Njegova vsebina so predvsem dramska besedila, gledališke predstave in njihovi elementi. Gledališki klub torej združuje recepcijske, ustvarjalne in razlagalno-raziskovalne dejavnosti.

Učenci s pomočjo učitelja in glede na individualne sporazumevalne zmožnosti: pridobivajo bralno in gledališko kulturo, tj. naklonjenost do branja krajših dramskih besedil ter gledaliških aktivnosti in obiskovanja gledaliških predstav, si oblikujejo stališča za prepoznavanje kvalitetne predstave, ob branju domačih in tujih krajših dramskih del in gledanju predstav razvijajo osebnostno in narodno identiteto, cenijo gledališko oziroma lutkovno ustvarjalnost drugih narodov, razvijajo zanimanje za sprejemanje različnih gledaliških in lutkovnih predstav (mladinsko gledališče in gledališče za odrasle, lutkovno gledališče, ulično gledališče, variete), spoznavajo gledališče kot sintezo različnih umetnosti, sprejemajo besedila in predstave in jih s pomočjo učitelja vrednotijo; s pomočjo učitelja pišejo, se pogovarjajo o besedilih in predstavah ter ustvarjajo besedila in manjše predstave, nastopajo na odru in se učijo delati v skupini.

Časovni obseg

Predmet gledališki klub je samostojni enoletni predmet.

Učenci ga lahko izberejo v 7., 8. ali 9. razredu.

Predmet se izvaja eno uro tedensko oziroma dve uri tedensko vsaki drugi teden.

Prehrana in načini prehranjevanja

Pri izbirnem predmetu načini prehranjevanja učence poučujemo o prehrani z vidika zagotavljanja in varovanja zdravja. Učijo se o pomembnosti zdrave prehrane, obravnavajo načine prehranjevanja in prehrano v različnih starostnih obdobjih življenja in v posebnih razmerah.

Učenci razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno odločanje o lastni prehrani predvsem v smislu zagotavljanja zdravja. Nadgrajujejo vsebine, ki so jih pridobili pri rednem predmetu gospodinjstvo in poglobljajo znanja predvsem v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah. Poleg tega pa razvijajo individualno ustvarjalnost.

Časovni obseg

Predmet prehrana in načini prehranjevanja je samostojni enoletni predmet.

Učenci ga lahko izberejo v 7., 8. ali 9. razredu.

Predmet se izvaja eno uro tedensko oziroma dve uri tedensko vsaki drugi teden.